

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel
عدالة المركز القانوني لحقوق الأقليات العربية في إسرائيل
עדאלה המרכז המשפטי לזכויות הערבי בישראל

16 במרץ 2005

לכבוד

מר הרצל שבירו

מנהל המחלקה לחקירות שוטרים

פרקליטות המדינה

ת.ד. 45208

ירושלים 91450

בדואר

ובפקס: 02-5412469

שלום רב,

הנדון: עדכון משפחות הרוגי אוקטובר 2000 אודות חקירת מח"ש בעניין הריגת יקיריהם

הרינו לפנות אליך בשם מרשינו, הורי הרוגי אוקטובר 2000 בנושא שבנדון, כדלקמן:

1. בתחילת אוקטובר 2000 הרגו כוחות משטרת ישראל 13 אזרחים ערבים. ביום 1.9.2003 פרסמה ועדת אור דו"ח מטעמה בעניין אירועי אוקטובר 2000. עד עצם היום הזה לא הוגש אף כתב אישום במקרי ההרג על ידי שוטרים בתחילת אוקטובר 2000.

2. ביום 1.9.2004, שנה לאחר פרסום דו"ח ועדת אור, נשא יו"ר הועדה השופט (בדימוס) תאודור אור הרצאה באוניברסיטת תל-אביב. במהלך הרצאה זו התייחס השופט אור, בין השאר, להתנהלות מח"ש בסמוך להרג על ידי השוטרים באוקטובר 2000, וכן לאחר פרסום דו"ח ועדת אור. הוא ביקר את עבודת מח"ש, ולא ניתן לתאר אותה, בעקבות השופט אור, אלא כמחדל קשה וממשי. השופט אור ציין בהרצאתו כי¹:

"ככלל, המחלקה לחקירות שוטרים לא גבתה ראיות ביחס לאירועים שבהם נהרגו אזרחים, לא אספה ממצאים בשטח, ולא ניסתה, סמוך להתרחשות האירועים, לאתר מי היו השוטרים המעורבים בהם.

...

המלצתה של ועדת החקירה הייתה, שתתקיים חקירה של מח"ש בשורה של אירועים, כולל אירועים שבהם מצאו את מותם 13 אנשים.

---

¹ השופט (בדימוס) תאודור אור שנה לדין וחשבון של ועדת החקירה הממלכתית לחקר אירועי אוקטובר 2000 (אוני-תל-אביב: 2004) 27 – 28.

הכוונה הייתה, שלאור החקירה יוחלט אם להגיש כתבי אישום וכנגד מי. והנה מתברר, שעד כה טרם נקבעו מסקנות אם יש להגיש כתבי אישום לגבי אף אחד מן האירועים שהועברו לחקירת מח"ש. הוסבר, כי הסיבה לכך הייתה נעוצה בבעיות של כוח אדם במח"ש, וכי רק כשהתקבלה עזרה בכוח אדם זורז קצב החקירה. נוכח התוצאות הקשות של האירועים שנדרשה בהם חקירת מח"ש, נוכח העובדה שהעדויות שגבו חוקרים מטעם הוועדה והוועדה עצמה היו גלויות כל העת בפני הכל, כולל בפני חוקרי מח"ש, וזאת כבר במהלך עבודת הוועדה, ונוכח העובדה שחלפה כבר שנה מאז ניתנו ההמלצות בדו"ח הוועדה, מצער הדבר שלא נעשה עד כה יותר במסגרת חקירת מח"ש."

3. זמן קצר לאחר ביקורת מפורשת וברורה זו של השופט אור, הצהירה מח"ש בתקשורת כי היא עומדת לקראת סיום חקירותיה בעניין ההרג שבוצע ב- 13 אזרחים ערבים בתחילת אוקטובר 2000.² מאז הצהרת מח"ש האמורה עבר זמן רב, וטרם הודעתם על סיום חקירה כלשהי בהקשר האמור.

4. יתר על כן, מדיון שהתקיים ביום 28.2.2005 בבית משפט השלום בעכו, בעניין בקשתכם להוצאת גופת המנוח אסיל עאסלה (ארבע שנים וחצי לאחר ההרג), אנו למדים כי לפחות במקרה זה מח"ש לא עשתה דבר מעבר למה שנעשה בועדת אור. לשיטת עו"ד למברגר שייצג את מח"ש באותו דיון "התשתית העובדתית שעומדת בבסיס הבקשה (להוצאת הגופה – מ.ד.), זו התשתית שאליה הגיעה ועדת אור. לא המצאנו דבר ולא הוספנו דבר."

5. בנוסף לכך, התייחס מר גיל שפירא, נציג מח"ש בדיון שהתקיים בועדת הפנים של הכנסת ביום 7.3.2005 בנושא "קשר השתיקה במג"ב ובמשטרה בכל הקשור לאירועי אוקטובר 2000", לעניין המועד הצפוי לסיום חקירת מח"ש בנושא הרג אזרחים ערבים בתחילת אוקטובר 2000. הוא ציין במהלך ישיבת ועדה זו כי "מדובר בחודשים ולא על הרבה מעבר לכך."

6. קיימת, אפוא, אי בהירות, שלא לומר סתירה, בין הדברים שמח"ש מצהירה עליהם בפומבי אודות מועד סיום חקירתה. בעקבות ביקורת השופט אור על מח"ש בספטמבר 2004 נאמר כי החקירה לקראת סיום. והנה, במרץ 2005, אנו למדים כי מדובר בעוד חודשים, לכל הפחות, עד לסיום החקירה. כל זאת, כאשר חשש כבד, ממשי, ומוצדק מקנן בלב משפחות ההרוגים

---

² יובל יועז ויאיר אטינגר "מח"ש: החקירות עקב דו"ח אור קרובות לסיום" הארץ 3.10.2004.

לאור מחדלי מח"ש בחקירה עצמה, והעובדה כי לפחות במקרה אחד לא נעשה מאמץ חקירתי כלשהו מאז פרסום דו"ח ועדת אור.

7. לפיכך, ועל יסוד כל האמור לעיל, ובהתאם לחובה המוטלת על מח"ש כגוף חוקר מכוח סעיף 8 לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א – 2001, נבקשכם לקבוע בהקדם האפשרי פגישה עם נציגים של כל אחת ממשפחות ההרוגים ובאי כוחם מעדאלה, כדי לעדכנם בצורה ברורה ובהירה אודות הפעולות שנעשו על ידי מח"ש בעניין חקירת הרג בניהם, וכן מתי צפויה החקירה האמורה להסתיים.

נודה לתגובתך בהקדם.

בכבוד רב,

בכבוד רב,

חסן ג'בארין, עו"ד

מרואן דלאל, עו"ד

העתק:

מר מנחם מזוז, היועץ המשפטי לממשלה
גב' ציפי ליבני, שרת המשפטים